

Задача (Китай, 1996). Нека n е цяло положително число. Намерете броя на полиномите $P(x)$ с коефициенти от $\{0, 1, 2, 3\}$, за които $P(2) = n$.

Първо Решение: Нека $S = \{0, 1, 2, 3\}$ и нека

$$P(x) = a_m x^m + a_{m-1} x^{m-1} + \dots + a_1 x + a_0,$$

където $a_i \in S$. Тогава по условие ще имаме, че

$$P(2) = 2^m a_m + 2^{m-1} a_{m-1} + \dots + 2a_1 + a_0.$$

Опитваме се да намерим броя на редиците $(a_0, a_1, \dots)$, за които всяко $a_i \in S$ и

$$a_0 + 2a_1 + 4a_2 + 8a_3 + \dots = \sum_{i=0}^{\infty} 2^i a_i = \sum_{i=0}^{\infty} b_i = n$$

Разглеждаме следната пораздаща функция:

$$f(x) = (1 + x + x^2 + x^3)(1 + x^2 + x^4 + x^6) \\ (1 + x^4 + x^8 + x^{12})(1 + x^8 + x^{16} + x^{24}) \dots,$$

където $1 + x + x^2 + x^3$ представлява различните възможности за избор на b_0 ,

$1 + x^2 + x^4 + x^6$ представлява различните възможности за избор на b_1 ,

$1 + x^4 + x^8 + x^{12}$ представлява различните възможности за избор на b_2 и т.н.

Достатъчно е да намерим коефициента пред x^n във $f(x)$. Забележете, че

$$f(x) = \frac{x^4 - 1}{x - 1} \cdot \frac{x^8 - 1}{x^2 - 1} \cdot \frac{x^{16} - 1}{x^4 - 1} \cdot \frac{x^{32} - 1}{x^8 - 1} \dots \\ = \frac{1}{(x - 1)(x^2 - 1)},$$

тъй като всеки член в числителя се среща в знаменателя на дробта на разстояние два члена. Разделяме получения израз на прости дроби, чрез познатия ни метод със сравняване на коефициенти и получаваме, че

$$f(x) = \frac{1}{4(x + 1)} - \frac{1}{4(x - 1)} + \frac{1}{2(x - 1)^2} \\ = \frac{-2}{4(x^2 - 1)} + \frac{1}{2(x - 1)^2} = \frac{1}{2} \left((x - 1)^{-2} + \frac{1}{1 - x^2} \right).$$

Двете функции, които получихме след последното равенство вече са удобни за развиване в степенен ред и намираме, че

$$f(x) = \frac{1}{2} \left[\left(1 - \binom{-2}{1} x + \binom{-2}{2} x^2 - \dots \right) + (1 + x^2 + x^4 + \dots) \right].$$

Тъй като $\binom{-2}{n} = \frac{(-2)(-3)\cdots(-2-n+1)}{n!} = (-1)^n(n+1)$, то получаваме, че

$$\begin{aligned} f(x) &= \frac{1}{2} \left[(1 + 2x + 3x^2 + \cdots) + (1 + x^2 + x^4 + \cdots) \right] \\ &= 1 + x + 2x^2 + 2x^3 + 3x^4 + 3x^5 + \cdots \\ &= \sum_{m=0}^{\infty} \left(\left\lfloor \frac{m}{2} \right\rfloor + 1 \right) x^m. \end{aligned}$$

Следователно коефициента пред x^n е $\lfloor n/2 \rfloor + 1$, което означава, че толкова на брой ще са и полиномите, които изпълняват условията на задачата.

□

Второ решение: Ще решим по-общата задача: Нека m и n са положителни цели числа и $m \geq 2$. Намерете броя на полиномите $P(x)$ с коефициенти от $\{0, 1, 2, \dots, m^2 - 1\}$, за които $P(m) = n$. Ще наричаме тези полиноми *добри*.

Нека $P(x) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k x^k$, където $a_k \in \{0, 1, 2, \dots, m^2 - 1\}$ за $k = 0, 1, 2, \dots$. Тогава

всяко a_k може да бъде записано във вида $b_k m + c_k$, където $b_k, c_k \in \{0, 1, 2, \dots, m - 1\}$. Следователно

$$n = P(m) = \sum_{k=0}^{\infty} b_k m^{k+1} + \sum_{k=0}^{\infty} c_k m^k = mt + \sum_{k=0}^{\infty} c_k m^k,$$

където $t = \sum_{k=0}^{\infty} b_k m^k$.

За всяко t , $0 \leq t \leq \lfloor n/m \rfloor$, има единствен начин, по който може да бъде записано

във вида $t = \sum_{k=0}^{\infty} b_k m^k$ с $b_k \in \{0, 1, 2, \dots, m - 1\}$ (Докажем го на първата лекция

в частния случай за единствен запис на число в десетична бройна система. Тук е същото само, че записът на t е в m -ична бройна система.) и има единствен начин да

запишем $n - mt = \sum_{k=0}^{\infty} c_k m^k$, където $c_k \in \{0, 1, 2, \dots, m - 1\}$ ($n - mt$ в бройна

система с основа m). Следователно намерихме **биекция** между множеството $\{0, 1, \dots, \lfloor n/m \rfloor\}$ и множеството от *добрите* полиноми. От където следва, че има точно $\lfloor n/m \rfloor + 1$ *добри* полинома.

За нашата задача имаме, че $m = 2$ и следователно има точно $\lfloor n/2 \rfloor + 1$ полинома, които изпълняват условията на задачата.

□